

jeg tilstaaer, at for mig har endda ikke dette Sengsigtssagshensyn været det mest Afgjørende til ikke at ville slutte mig til det fremkomne Forslag. Jeg tror nemlig, at dette Forslag, hvor ustyldigt det end ser ud, dog indeholder i sig en Fare, der maaste ikke fremtræde strax, men som i Livernes Løb vil kunne udvikle sig; jeg mener en Fare for en Forrykkelse af det rette Forhold mellem Statsmyndighederne. Faren er nemlig den, at man vil komme til at gjøre Folkethinget til en Slags Overregjering, en Overadministration. Det er selvfølgelig meget langt fra mig at ville bestride, at Folkethinget kan saavel af egen Drift som ifølge Andragender fra Borgere i Landet finde sig foranlediget til at træde op og fremskynde Regjeringen med Hensyn til en Sag. Folkethinget kan jo virke baade i den Retning, som Grundlovens § 64 angiver, ved at fatte Beslutning om et Andragende, ved at henvise det til Regjeringen, og det kan virke paa den Maade, som Grundlovens § 14 anviser, ved at sætte Ministerne eller den enkelte Minister under Anklage. Det maa selvfølgelig staa Folkethinget aabent at benytte, hvilken af disse Veie det vil kunne finde sig foranlediget til at betrede, men det, som jeg finder at være det Uheldige, er, at man vil virke til at gjøre det, som der vistnok kun undtagelsesvis vil være Anledning til, og som vistnok kun undtagelsesvis vil være det Rette, til en Norm, til Regel; man vil gjøre Folkethinget til en yderligere Instants, til hvilken man gaar hen, naar man har faaet Afslag fra Regjeringen. Dette tror jeg er en uheldig Veie at staa ind paa. Det kan gjerne være, at det ikke strax vil vise sig, men i Livens Løb vil det nok vise sig; der ligger i selve Forholdet en Spire til Fare. Dernæst kan jeg ikke se, at der er nogen Trang til et saadant Udvalg. For saa vidt der er Tale om Forslag til Love og deslige, Andragender om at bevirke Forandring i Lovgivningen paa enkelte Punkter, saa vil vel Enhver indrømme, at der ikke er Trang til et saadant Udvalg; jeg tror just ikke, men kan sige, at det private Initiativ har været saa overordentlig lidt benyttet i de forløbne Aar, at der skulde være Opfordring til at faae et særegent Udvalg til at give yderligere Stød til dets Benyttelse; men for saa vidt der nærmest tænkes paa Klager, saa tror jeg ogsaa, at der fra den Side ikke er fornøden Anledning til at nedsætte et Udvalg. Saaledes som vor Retsforfatning er, vil der jo i mange Tilfælde, hvor Bedkommende mener sig forurettet af Dyrigheden, være aabnet ham en Veie, ad hvilken han kan væge sig derimod, idet jo Grundlovens § 72 tillader ham i ethvert Tilfælde, hvor han mener, at Dyrigheden er gaaet udenfor sine Grændser, da at kunne gaa til Domstolene, og det kan dog ikke være Meningen, at man her vil søge at tilvejebringe Oprettelsen af en Overdomstol, en Overhøjesteret; men for saa vidt Dyrigheden der-

imod har holdt sig indenfor de i Loven foreskrevne Grændser, saa at der ikke er Spørgsmaal om Andet end, hvorvidt dens Afgjørelse kan være mere eller mindre rigtig, da tror jeg ikke, det vilde være heldigt, om man vilde indsatte et saadant staaende Tribunal, som alle Klager kunde indbringes til og afgjøres af. Grundloven har villet, at Dyrigheden indenfor sine Grændser skulde kunne træffe en fri Afgjørelse uden at være underkastet Censur fra nogen anden Side, men dette vilde kun saare lidt komme til at finde Sted, hvis man virkelig saaledes her indsatte en permanent Komite til at undersøge alle de Klager, der kom frem. Ligesom det derfor efter min Mening ikke er blevet søøket, hvad der er blevet bemærket om det mindre Sengsigtssaglige i at have et saadant Udvalg, saaledes tror jeg heller ikke, at Nedsættelsen af et slikt Udvalg er uden Fare for hele Samfundsudviklingen. Jeg tror, at ligesom man hidtil har kunnet nøies med, at alle de Andragender, der angik finansielle Spørgsmaal, Pengetrav paa Statskassen og deslige, fik deres Behandling gennem Finantsudvalget, Noget, som i og for sig er meget normalt, saaledes vil man kunne indskrænke sig til, at de enkelte derudenfor liggende Andragender, som i særlig Grad maatte gjøre Krav paa Thingets Opmærksomhed, faae en Behandling og Afgjørelse gennem særlig dertil udnævnte Udvalg, og da jeg hører af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, at det, der har været den nærmeste Anledning til dette Forslag, er det Andragende, der er indkommet fra en Formand for en herværende Afdeling af „Internationale“, saa vil jeg sige, at det forekommer mig netop, at dette, hvis det skal gjøres til Gjenstand for Behandling, da bør gjøres til Gjenstand for Behandling i et særligt Udvalg.

J. A. Hansen: Hvad Sengsigtssagshensynet angaar, har jeg svaret den foregaaende ærede Taler (Bille) saa udsørlig, at jeg ikke skal komme tilbage dertil, uagtet den ærede sidste Taler (Rimestad) bragte det samme Hensyn paa Bane. Det ærede Medlem var i et Punkt enig med den foregaaende Taler, nemlig i, at der vilde indkomme en Masse Andragender, og altsaa antager jeg, at de Herrer lade den anden Udsgit faae, at der ikke indkommer noget Andragende. Naar man altsaa har bemærket, at den her foreslaaede Foranstaltning vil, saafremt den bliver sat igjennem, bevirke, at der indkommer en Masse Andragender, skal jeg indrømme, at det gjerne kan være, at de Herrer have Ret i, at noget Saadant vil ske i Diebliffet, men jeg gaar ud fra som noget aldeles Sikker, at disse Andragenders Tal, naar man ser, hvorledes de blive behandlede, efterhaanden vil finde ind, og at der vil komme færre, end der hidtil er kommet. De, der nemlig blive afviste, faae en saadan Modtagelse af deres Andragender, at de ikke ville